

Rahoituksen myöntäminen Peruspalvelujen tukirahastosta Kulttuuria arkeen-pilotille

SOTENK 09.02.2021 § 11
1163/00.01.05.00/2021

Kulttuuripalvelut hakee Peruspalvelujen tukirahastosta rahoitusta 13 221 € "Kulttuuria arkeen - Pilotointi Siun Soten kotihoidon asiakkaille tuotettavasta kulttuurihyvinvoinnista" toteuttamiseen. Tarkoituksena on viedä kulttuurihyvinvoinnin sisältöjä kotihoidon asiakkaille. Yhteistyökumppaneina ovat Kontiolahden kulttuuripalvelut ja Siun Soten keskisen alueen (Joensuu ja Kontiolahti) kotihoito.

Siun Soten keskisellä alueella (Joensuu ja Kontiolahti) on yhteensä 860 kotihoidon asiakasta ja suurin osa heistä on ikääntyneitä. Asiakkaat jakaantuvat kuntien välillä seuraavasti; Joensuussa 758 ja Kontiolahdella 102 (joulukuu 2020). Pilotin rahoitus jakaantuu Joensuun ja Kontiolahden kesken suhteutettuna kotihoidon asiakkaiden määrään.

Rahoitussuunnitelma:

Joensuu	
758 kotihoidon asiakasta 88%	
Peruspalvelujen tukirahasto	13 221 €
Kontiolahti	
102 kotihoidon asiakasta 12%	
Testamenttilahjoitus/kulttuurin budjetti	1 779 €
Yhteensä	15 000 €

Joensuun kulttuuripalvelut tuottaa kaikissa yksiköissään perustoiminnassa palveluja ikääntyneille ja on myös kehittänyt hankkeiden kautta sisältöjä. Kotihoidon asiakkaat ovat uusi kohderyhmä ja tämä edellyttää uudenlaisten sisältöjen kehittämistä. Moni kotihoidon asiakkaista ei enää pääse joko pandemiarajoitusten tai oman henkilökohtaisen tilanteen vuoksi osallistumaan kodin ulkopuolella järjestettäviin tapahtumiin, konsertteihin, näyttelyihin jne. Lisäksi koettu yksinäisyys vaikuttaa toimintakykyyn ja kulttuurihyvinvointipalvelut voidaan nähdä yhtenä mahdollisuutena tukea toimintakykyä.

Pilottia on valmisteltu kulttuuripalveluissa lähinnä lainsäädännön ja kulttuurihyvinvoinnin määritelmän kautta. Myös saavutettavuus nousee tärkeänä asiana esille. Pilotin teema linkittyy Pohjois-Karjalan maakuntaliitossa parhaillaan valmistelussa olevaan maakunnalliseen kulttuurihyvinvointisuunnitelmaan. Lisäksi synergiaa löytyy myös sisältöjen kehittämiseen maakuntaliiton kulttuurihyvinvointisuunnitelmaan liittyvästä hankkeesta, joka käynnistyy keväällä 2021.

Kunnalla tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa. Tämän tehtävän toteuttamiseksi kuntien tulee mm. edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä sekä edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa. (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 166/2019).

Kulttuurihyvinvointia voi määritellä seuraavasti:

Kulttuurihyvinvoinnilla tarkoitetaan ihmisen yksilöllistä tai yhteisöllisesti jaettua kokemusta siitä, että kulttuuri ja taide lisäävät hyvinvointia tai ovat yhteydessä siihen. Kulttuurihyvinvoinnin perustana on ihmisen oma taide- ja kulttuurisuhde, ja kulttuuri sekä sen hyvinvointia tukevat vaikutukset läpäisevät koko ihmisen elämänkaaren. Taide ja kulttuuri ovat osa hyvää elämänlaatua ja jatkuvaa oppimista: ihminen on kulttuurin kokija ja toimija, jolla on kulttuurisia tarpeita ja oikeuksia. Näiden tarpeiden täytyminen on kulttuurihyvinvointia. Kyseessä on ilmiö, jossa kulttuuria ja taidetta tarkastellaan osana hyvää elämää.

Kulttuurihyvinvointi on myös näkökulma esimerkiksi kulttuuri-, kirjasto-, kasvatus-, sote- ja hyvinvointipalveluiden järjestämiseen. Kunnat, järjestöt ja yritykset voivat toiminnassaan miettiä, miten niiden tuottamat palvelut hyödyntävät kulttuurin ja taiteen mahdollisuuksia sekä niihin liittyvää moniammatillista yhteistyötä osallisuuden, yhteisöllisyyden sekä kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Lähde: Kulttuurihyvinvointi – Turun ammattikorkeakoulu (turkuamk.fi)

Pilotin ylä tavoite on kehittää kotihoidon asiakkaille kulttuurihyvinvointipalvelujen sisältöjä niihin ajankohtiin, kun he ovat yksin kotona. Kotihoito toimii asiantuntijana ja välittäjänä.

Alatavoitteita ovat:

- Luoda yhteistyömalli Siun Soten kotihoidon kanssa
- Selvittää kulttuuripalveluissa jo valmiina olevien kulttuurihyvinvointiin liittyvien sisältöjen soveltuvuutta kotihoidon asiakkaille
- Luoda uusia tapoja, hyödyntää uusia tekniikoita tai innovaatioita kulttuurihyvinvointiin liittyen
- Osallistaa kuntalaisia ja järjestöjä tulemaan mukaan
- Esiselvittää pilotoinnin jatkoksi pitempikestoisen hankkeen mahdollisuudet.

Valmistelija: kulttuurisihteeri

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Sosiaali- ja terveystalvelujen neuvottelukunta päättää

- myöntää Peruspalveluiden tukirahastosta 13 221 € rahoituksen ”Kulttuuria arkeen - Pilotointi Siun Soten kotihoidon asiakkaille tuotettavasta kulttuurihyvinvoinnista” toteuttamiseen ja
- edellyttää, että pilotin etenemisestä raportoidaan neuvottelukunnalle.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kulttuurisihteeri Sari Suvanto oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana ja poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.